

KURENT

Izhaja 1. in 16. vsakega meseca.

Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K ter se pošilja na upravništvo „Kurenta“, Stari trg 19. — Rokopise sprejema uredništvo „Kurenta“ v Križevniški ulici 9.

Posamezna številka velja 1 krono.

Leto I.

V Ljubljani, dne 16. septembra 1918.

Št. 4.

V boju za Jugoslavijo.

Risal France Podrekar.

Naj psi lajajo. To kaže, da gremo naprej.

Risal Maksim Gaspari

• Junij Brut:

Zviti Husarek.

Kaj se sveti v dunajski državi?
Kaj se bliska daleč po planjavi?

To ni solnce, niti solnca žarek,
to le slavni vitez je Husarek.

To je naš ministrski predsednik,
to je slavni Seidlerjev naslednik.

Rod njegov je slavnega izvirka:
bil je v šoli slavni grofa Stürgkha.

Zdaj ponosno na konjiču jaha
in pred vsemi se ponosno baha:

»Moj konjič, to šimel je uradni,
in moj ščit, to je moj frak paradni.

V desni bič in paragraf v levici
jaham zdaj na nemški hrbtenici.

Ker sedaj državnega ni zbora,
marsikaj se urediti mora.

Kjer so drugi stavili vprašanja,
tam sedaj naj govore dejanja.

Glavna stvar nam je: za vse pravica —
Nemcem da se ne godi krivica!

Da bolj trdno nemško bo hrbtišče,
naredi se trutnovsko sodišče.

Da na Češkem vsem bi ugodili,
bomo vse v okraje razdelili.

A na jugu, tam nam je vse eno,
tam je vse pravilno razdeljeno.

In če kdo po listih protestira,
naj se brez pardona konfiscira

Tak se vlada Nemcem po pravici
in v korist vsenemški hrbtenici.

Radi lepšega lahko se pravi,
da se vlada zvesto po postavi.»

In konjič veselo zarezgeče,
in Husarek je ves blažen sreče.

In konjič v veselih skokih skače,
to Husarka malo pošegače.

In konjič nekoliko se splaši,
in Husarek malo se prestraši.

Oj, Husarek, slavni ti Husarek,
pazi, pazi, da ne padeš — v jarek!

Tenda Lala.

Imam prijatelja in je moj prijatelj Ivan Ivanovič Selan pristna ljubljanska srajca, dasi je bil svoj čas ruski uradnik. Vrag vedi, kaj ga je bilo v mladih letih, še dijaka, tja zaneslo med Moskale. Ali je v napačen vlak sedel, ali kali. Potem je ostal kar tam; nemara ni imel dovolj rude za voznino nazaj . . . Ruski policiji se je videl sumljiv, pa so ga vzeli v svojo službo. Tako je prišlo, da je postal prijatelj Ivan Ivanovič Selan policijski činovnik dvoglavega ruskega orla. Ko so mu pa potekla leta in je dozorel za pokoj, je hitel, da se je s svojo družinico brž vrnil v Ljubljano, zakaj slovensko srce mu navzlic silni daljavi ni nikdar pozabilo domorodnega cvička.

Je pa Ivan Ivanovič častivreden gospod, Zlasti skrajno verodostojen. Hlini sicer lase na glavi, to je res, ki jih nimā. Ali sicer bi se ne zlegal za ves svet. Razun kadar se zmoti. Zmoti se pa lahko vsakdo.

No in izza časa, ko je Ivan Ivanovič služboval v neki južni guberniji — ime sem pozabil, rasto pa tam fige na drevesih, je rekel, in ne kakor pri nas sredi cestnega prahu — nam je povedal to-le:

— E, je rekel in je potegnil ta svoj „e“ kakor krojač nit, e, bili so čudni časi. Kamor si stopil — čof, veleizdaja! Spred veleizdaja, vzad veleizdaja, skratka: dela čez glavo, komaj za papirosko si imel časa, da si si jo zvil — uspeha pa nič! Kar smo zgrabili, vse se nam je tako-le pocedilo in izgubilo med prsti in ni kaj ostalo v roki kakor malo smradu.

Naši višji gospodje, e, hudi da so kar piskali. Delili so nam nosove, pa kaj mi pomaga nos, dokler nisem Bog in kos iz praznega ništrca ustvariti veleizdajo.

Prišel nam je v pomoč regiment detektivov iz vseh kotov svete Rusije. Toliko je bilo tega cveta, da drug drugega niso poznali. In se je primerilo, bratci moji, da je v svoji gorečnosti detektiv aretirāl detektiva, ker je nosil kravato prepovedane barve, in ju je šele policijski poročnik seznanil drugega z drugim in pojasnil kravato kot policijski pripomoček in inventarično last.

Tako je bilo in policijskega psa smo dobili. Šufti mu je bilo ime, nabavili smo si ga iz inozemstva in milijon je imel bolha. One dni je izhajal v našem mestu list, Novaja Gazeta se je imenoval in je bil v hudo spotiko pošteno mislečemu ljudstvu. Zakaj prinašal je pekoče satire na našo upravo. Pravim vam, bral si jih in si rezgetal smehu in bi bil počil grohotā, da si smel in da nisi policijski činovnik, zavezan biti ogorčen. Bilo je pa tako pisano, kakor da se vse skupaj ne godi pri nas, marveč v sosednji državi in da tjakaj meri satira. In je bil velik škandal, da Novi Gazeti niti nismo mogli do živega spričo njenega hi-

navstva. Radi bi bili zvedeli vsaj pisuna, kaka prilika bi ga nam že prinesla med škripce, če ne za to stvar, pa za drugo. Pa si je izmislil naš šef in dal Šuftiju, da je povohal sumljive članke. Ljubčki moji, kaj se zgodi? Šufti res kar z nošom po tleh skoz vrata na cesto in za sledom. E, takrat je bil sv. Nikolaj Čudodelnik v veliki nevarnosti, da ga ne aretirajo. Zakaj Šufti se je, ko je vohal za pisunom, ustavil baš ob njegovem kipu, ob kipu Nikolaja Čudodelnika kraj mosta in je naravnost nanj pokazal z desno zadnjo nogo.

Kolobocija je bila kakor tri dni pred sodnjim dnem. Glava mi je brenčala kakor čebeljak; tak sem bil, če sem se pogledal v zrcalo, nisem vedel, koga vidim: ali sebe, ali veleizdajalnika, ali špijona, samim sebi nismo več zaupali. Zakaj imeli smo že kaj slabo vest od nosov in od neuspehov.

Tedaj pa se je nenadoma primerilo, da sem po dolgih neplodnih mesecih slednjič vendar dosegel svojo veleizdajalsko afero in ne le eno, ampak hkratu kar dve — žalibog čisto drugače, nego sem mislil in upal.

Kaj se je zgodilo, moja srca? Nekaj strahovitega! Na nezaslišan način je bil žaljen general Kuropatkin, v njegovi osebi pa izročena javnemu zaničevanju vojaška sila in z njo vred moč in nedeljiva celokupnost svete Rusije. Veleizdaja po paragrafu! Kar odkril bi se ji in poklonil — če bi bilo drugače.

Pa je bilo tako, o bratci moji, da ni bil zločesti storilec nihče drugi, nego kri moje krvi, meso mojega mesa, Tenda Lala, rodna moja hči. Hvala lepa!

Stara je bila tačas štirinajst mesecev — zgodaj je začela! Tehtala je svojih trinajst kil, dolga je bila petinsedemdeset centimetrov, imela je osem zobkov in je pravkar pričenjāla oprijemši se tekatī. Govorica ji je bila še bolj pičla — copatam je dejala „pake“, črevljem „teke“, trobenti „toto“ in svojemu — kako bi rekel — prestolu „taša“. Krščena je bila za Metko, pa če si jo vprašal, kako ji je ime in kako se piše, je povedala po svoje: „Tenda Lala“. Tenda namesto Metka, Lala namesto Selanova — Tenda Lala, naj jo koklja brcne!

Bilo je dne 25. maja 19 . . . Ta dan bom pomnil, pa če bom star tisoč let. Dopoldne okoli desete je šla žena s Tendo Lalo na običajni izprehod v Kuropatkinov park. V parku stoji namreč general Kuropatkin, bronast doprsni njegov kip. Olepševalno društvo ga je bilo ob ugodni priliki prav poceni kupilo na dražbi in ga postavilo tja v senčnati kot. Kakih posebnih namenov s Kuropatkinom ni gojilo, in ako bi mu bila ona ugodna prilika prinesla v roke lažnjivega Kljukca ali Pavliho, bi se pa teh dveh eden hladil tam v senci in bi se park nazival po njem in ne po generalu.

Torej v oni kot je žena rada zahajala s punčko, tam je bilo najmanj prahu in psov. Posadila jo je na tla in punčka se je po svoje igrala. Sukala je svojega medvedka, zdaj z njim mahala po tleh, zdaj ga poljubovala. Ali pa je pobirala v lonček kamenčke in z lončkom rožljala. To pa le, kadar ni bilo blizu stražnika. Zakaj stražnik v onem koncu je bil neizprosno natančen. Kakor jastreb je prežal, da se ne premakne niti kamenček javne lastnine, tako mi je večkrat pravila žena.

Zdaj, kdor me pozna, mi bo verjel, da sva z ženo storila vse, da vzgojiva hčer edinko v poštenega, cerkvi in oblastvom pokornega člana človeške družbe. Vzgoja tako nežne državljanke se pa ne pričinja pri g'avi — saj ste pametni, bratci v Bogu — ampak tako-rekoč pri nasprotni plati. In kar je res, je res; Tenda Lala je bila za svojo starost — štirinajst mesecev, kaj je to! — zelo snažna. E, ni čuda: od staršev je imela lepe zgleda, dobrih naukov pa tudi dovolj. Kadar se ji je torej oglasila dejanska potreba, je točno izpregovorila svoje običajno geslo, mama jo je obrnila k sebi in jo odpela in Tenda Lala je storila, kar ji je veleval stan in se je dalo storiti v enakih okoliščinah. Pa vsega skupaj ni bilo več, nego kolikor ptiček pljune. Zato tudi ni nič pohujšanja, če o tem govorim.

Enako je bilo dne 23. maja 19... Tenda je čičala na tleh in se s kamenčki „gala“, tako je izgovarjala besedo „igrala“. Mama — moja žena — pa je sedela na klopi in zanjo pletla hlačke, kakršnih je hčerka, drsajoč se po tleh, one dni raztrgala gotovo vsak teden svoj par. In je bilo obema vse prav. Pa se oglasi Tenda Lala: „Taša, taša!“ — hitro in skrivnostno, kakršna je bila njena navada. Pa kadar je izrekla to geslo, je že bila nevarnost v zamudi; brez obotavljanja in preudarkov, kar na eno dve je bilo treba narediti prosto pot bližajočim se dogodkom, sicer je bilo že prepozno in v hlačkah nezgoda.

Žena torej hajdi z otrokom v kraj tja za generala. Punčka je bila pridna, dogodek se je lepo izteklo, zavesa je že padla, že so se zapenjali gumbi in svetovi bi se lahko sukali naprej v nekaljeni harmoniji — pa vam šine zadnji hip izza drevesa stražnik — kakor volk iz grma — in pred ženo.

Rdeč je bil kakor kuhan rak — mi je pravila žena — bliskalo se mu je iz oči in je meril ženo in je meril otroka in je meril nesrečni sled, ki ga je bil zapustil nedolžni otročiček tam v pesku za znamenitim vojskovodjem. In ta sled, kakorkoli ga je gledal in od katerebli strani, lavorjev venec seveda ni bil, ki bi bil — priznavam — edini sodil pred noge slavnemu generalu, in čim dalj je gledal sled in otroka in ženo, bolj je postajal rdeč in hud, pa je zagrmel:

„V imenu postave! Kaj je to? Ali ne vidite, kje ste?“

In je pokazal z oblastno kretnjo na sled in potem na spomenik.

Golobčki moji, žena bi se se bila morala tačas potuhnuti. Potuhnuti in se narediti neumno, e, to je najbolj priporočljiv način obrambe ob takih prilikah, lahko mi verjamete, ki sem strokovnjak. Moja žena je drugače pametna, takrat pa ne vem, kaj ji je bilo, nemara ji užaljeni materinski ponos ni dal molčati.

„Batjuška, čemu kričite!“ je rekla. „Oči imate s sabo, lahko sami vidite, kaj je in kje. Ubogi otrok! Pa povejte, kaj naj sploh stori, kadar mu je treba! Ko je božja volja taka, da ni brez spodnjega života, kakor oni-le vaš general! „Prestola“ mu pa tudi ne morem vlačiti s sabo na izprehod. Mar si ga naj poveznem na glavo? Saj ni policijska čelada!“

Stražnik je baje kar plesal.

„Že vemo,“ je rigal, „da je izvestnim ljudem napoti naša slavna armada in nele armada, ampak tudi policija in prestol. Za take imamo posebna zdravila.“

Sek! jo je zapisal v svojo beležnico.

In se mi pripeti uničujoči ta škandal baš tisti hip, ko sem revež mislil, da mi naklonjena usoda po neprilikah zadnjega časa slednjič vendarle privošči konček težko pričakovanega uspeha.

Baš tišči dan sem bil pridrvel ob poldvanajstih domov, namenjen smukniti v parado, da se poklonim šefu in mu osebno in v lastne roke sporočim zadevo, zadevo, dušice zlate, ki bi utegnila postati temelj moje sreče.

Nekaj sem bil namreč izvohal.

Tako po ovinkih, veste, in pod roko.

Sijajen slučaj, vam pravim, prvovrsten slučaj, nekaj izrednega, česar niti v Petrogradu še niso imeli, v Moskvi pa tudi ne. Skratka slučaj, med brati vreden svojih petnajst let ječe. Malo potrpite, čuli boste vse!

Paragrafov ruskih tako ne poznate. Torej vam povem, da se je zločin doprinesel v gostilni „pri veselem kazaku“. Gostilna je očiten kraj, razumete. No in ni šlo za manjšo stvar nego za ruskega državnega orla. Otročički moji, to niso mačje solze! Poslušajte! V gostilni „pri veselem kazaku“ se je bilo torej zgodilo, da so častitemu ruskemu orlu ukradli dolžno spoštovanje, ga grdili, sramotili, deli v nič. Še več — da so z njim grdo ravnali. In so bile priče na razpolago, zanesljive priče, ki so svedočile, da so se v gostilni „pri veselem kazaku“ dvoglavega ruskega orla celo lotili z zločesto roko — oprimši se orožja, kakor pravi zakon — ga zaklali, oskubli, skuhalo in potem snedli v kisli juhi.

Srčki, nič se ne zatajujte, če bi se radi smejali! Ali takrat, da ste ovadeni, takrat vam ne bi bilo do smeha. — Profesor na liceju Porfirij Jerušin, priznan strokovnjak, je bil ob onem dogodku v gostilni navzoč in je na svoje oči videl, opazoval in spoznal v kisli juhi državnega orla. To je dovolj! Ne? Če se na profesorja ne boš zanašal, na koga se boš pod božjim solncem, vprašam.

Verjetno ali ne, piščeta moja, kadar gre za veleizdajo, je vse verjetno, in kdor je ovaden, je tudi že obsojen, ne dosti manj. Torej tako ali tako — vsekako slučaj, da bi se z njim lahko postavil pred svetom in si zopet utrdil ugled, ki ga je bila omajala negodna brezuspešnost zadnjih mesecev.

Pridrvm torej opoldne domov, da se paradno okomatam za šefa. Ljubčki moji, potil sem se kakor konj, tako sem hitel.

Sveti Krizostom, doma me je čakal mrzli tuš: afera z generalom Kuropatkinom!

Lehko noč, sem rekel, odlikovanje! zbogom povišanje! Sluga ponižen, vse zlate nade!

Kregal se pa nisem, ni bilo časa. Kapo na glavo pa hajdi v park, če bo moč še kaj rešiti.

Že od daleč sem ga videl, stražnika. Mogočno se je kretal okoli spomenika, štel korake, kimal z glavo in pisal v beležnico. Očitno je koval ovadbo. Kolarabov je bil, moj ljubi Peter Petrovič Kolarabov, človek zopern kakor stenica, tisti, ki so o njem pravili, da je pliča lovil pod kapo, pa je figo ujel pocestno.

Poklonil sem se mu in ga prijazno pozdravil. — Verjemite mi, bratci, rajši bi ga bil klofnil.

„Peter Petrovič,“ sem rekel, „saj me poznate — tovariša sva takorekoč. Vidim, že pišete ... Stvar se sicer ne tiče naravnost moje osebe, ali žena se mi smili in dete, zlasti dete, jedva je staro štirinajst mesecev, mlado je, nemara bi ga bilo moč poboljšati še brez ječe ...“

„Jako žal,“ je odgovoril, skomizgnil z rameni in škodoželjnost se mu je režala iz glasu, „služba je služba! Če sva takorekoč tovariša, sami veste, da postanem sokriv, ako opustim ovadbo. Še tako nam lučajo v zobe, da nič ne storimo ...“

Izprevidel sem, da ne gre brez žrtve. Mili moji rojaki, verjemite mi, rajši bi bil dal pet zob tukajle iz ust kakor eno veleizdajo iz rok z zaklanim državnim orlom. — E — pa ni bilo drugače.

„Peter Petrovič,“ sem rekel, „oproстите, da sem vas motil. Zaposleni ste — drugače bi vas zanimalo: pripetil se je slučaj, kočljiv, velevažen političen ...“

Cigan se je delal, kakor da ga ne zanima, komaj da je poslušal.

„Tajnost,“ sem nadaljeval, „strogo zaupna. Nihče še ne ve, niti šef: gre za državnega orla.“ Zdaj ga je prišlo. Spravil je beležnico in me zgrabil za gumb. „Kje?“ je vprašal.

„Tukaj,“ sem odgovoril, „v našem mestu.“

Dobri Peter Petrovič je postajal rdeč od vneme in hkrati zelen od zavisti! „Kje tukaj? Kdo? Kako? Kdaj?“ je hitel in lovil sapo.

„Imam priče,“ sem mu odgovarjal in ga počasi pražil na lastni radovednosti kakor janjca na žerjavi. „Fine priče, prima priče. — Peter Petrovič,“ sem rekel, „ta reč bi bila za vas in za vašo bistro tikvo. Pa

je škoda,“ sem rekel, „ko ste baš zaposleni že z drugo važno preiskavo.“

Me je koj razumel, pasji sin. Besedice ni črnil. V pesku je tičal količek, zasadi ga je bil, veste, da je kazal dragoceno lice mesta, kjer se je dognalo hudodelstvo. Ta količek je izdril in ga vrgel v kraj. Še dvakrat je podrsal s škornjem — rsk, rsk — pa je bila izbrisana slednja sleherna sled veleizdaje. Segel mi je v roko — kupčija je bila sklenjena. No in potem sem mu odstopil in izročil zaklanega državnega orla, pošteno in z vsemi podrobnostmi in dokazili.

Občudovalec naravnih lepot.

Risal France Podrekar.

Vodnik: „Glejte, gospod, kako krasna pokrajina leži tu doli pod nama!“

Turist: „Čemu ste me pa gori vlekli, če je doli tako lepo!“

Bratci, tulil bi bil, tako mi je bilo hudo.

Še tisti dan je završalo po mestu. Na cestah so se pojavile patrulje, v vojašnicah je bila pripravljena oborožena sila, zaprli so žganjarne, zastražili javna poslopja, ustavili promet in brzojav. Pri „veselem kazaku“ je bila hišna preiskava, razdejali so pohištvo, razkopali stene, razdrli strope in pode, pobrali vse, kar je bilo pisanega ali tiskanega. Enako v obeh hišah na desno in na levo stran. „Veselega kazaka“ in vesoljni njegov rod do četrtega kolena so vtekli v zapor. Listi zaplenjeni. Razburjenje velikansko.

In Kolarabov, ta pajac — junak in rešitelj domovine! Odlikovan z rumenim gumbom III. razreda na

desnem rokavu! In je nosil ta gumb, vam pravim, kakor da ni gumb za dva solda ampak eden izmed sedmerih čudežev sveta.

Jaz pa, ljubčki moji, ki bi edinemu šla po pravici vsa zasluga in gumb tudi, jaz sem moral lepo tiho ždeti doma, s stisnjenimi zobmi zijati v strop in pokoro delati za svojo malo Tendo Lalo. Da, da! — no pa zdaj ni več majhna, zdaj je že donda. Danes smo obedovali češpljevce, jaz sem jih deset spravil pod streho, ona petnajst. —

Tako je pripovedoval prijatelj Ivan Ivanovič Selan. Nagnil je vsaj kozarec. Prazen je bil, pa je vzdihnil, pogledal na uro in izjavil, da gre domov.

Pri našem omizju je sedel tudi oficijal Nace in ta je bil tak, da je hotel vsako storijo slišati prav do konca, do pogreba in še naprej do zadnje sodbe. Ta mu je branil.

„Čakaj no, kam se ti mudi! Pomagaj mi pri mojem poliču! Boš vendar od kraja povedal, kako se je izteklo z ono zaroto in z državnim orlom, ne? Glej ga!“

Ivan Ivanovič je po mizi porinil svoj kozarec, da mu ga je oficijal napolnil z domorodno kapljico. Počasi je srkal, tlesnil z jezikom, potem je nadaljeval.

— Dušice zlate, kako je bilo, vas zanima? Kako drugače, nego da so „veselega kazaka“ in njegovo ženo pošteno počili. Obesili ju baš niso. Veleizdaja veste ni držala. Preiskava je bila sila natančna, tri leta je trajala in tri leta je trajal preiskovalni zapor. Stvar sta imela v rokah preiskovalni sodnik Korbačev in državni pravdnik Mjasojedov, izborna kriminalista. Oba sta bila povišana in živita zdaj v Petrogradu. No in dejanski stan, ki ga je preiskava dognala in ugotovila, je bil ta-le:

Titularni svetnik Bakalajev je bil mačkovit in je večerjal pri „veselem kazaku“ piščanca v kisli juhi. Pa se je zgodilo, da je naletel v svoji porciji kar na dve glavi. Na glas se je zavzel. Poleg je sedel častiti Porfirij Jerušin, profesor na liceju, priznana glava na polju naravošlovne vede, škoda ga, da se je zapil. Par let

potem je bilo; so ga našli neko jutro zmrzlega pod mostom, slečenega in v sami srajci — nemara je mislil, da je doma in gre spat. Porfirij Jerušin je torej sedel poleg Bakalajeva, pa se je zanimal za dvoje glav v kisli juhi in je izjavil, da izmed ptičev, kar jih veda pozna, ima dve glavi edino-le državni orel. No in tako je bil sum neizogiben, da so pri „veselem kazaku“ zaklali državnega orla in ga skuhal v kisli juhi.

Ali bratje moji, „veseli kazak“ ni bil pravoveren človek, da bi se klanjal oblastvom in njih modrosti, ampak je tajil in se branil. Najel si je tri zagovornike, trosili so rublje, kaj vem, kaj so vse počeli, in res se jim je posrečilo in so pravico zasukali tako, da tisto v kisli kuhni ni bil dvoglavni ruski orel, ampak so bili deli dveh navadnih domačih piščancev.

„Pa praviš, da sta bila vendar obsojena krčmar in krčmarica?“ je vprašal oficijal.

Kako si pa mislil, moj dobrotnik? je odgovoril Ivan Ivanovič. Kogar prime sodišče, je vsak kriv — če ne tega kaznjivega dejanja, pa drugega: grešniki smo vsi. — Ali veš, kaj je preizkuševalni zavod za živila? Vidiš, v teku triletno natančne preiskave so vprašali tudi ta zavod, pa je sporočil: Dve mrtvaški glavi v eni porciji kisle juhe sta preveč in zoper postavo, naj sta prav kurji, no in na tej podlagi je sodišče usekalo veselega kazaka in zakonsko njegovo družico vsakega za tri mesece v ječo. Ne zaradi veleizdaje, ampak ker sta kršila zakon o živilih. E, glavna stvar, da sta bila obsojena! Po katerem paragrafu, je končno enako.

Moralični uspeh, ljubčki moji, je bil in ostal vsekako na naši strani, na strani policije v najpopolnejši meri. Ali menite, da so nas malo zavidali oni v Odesi in Moskvi? Edini Petrograd nas je prekosil. Kaj storé ti ptiči? Nalašč so si naročili atentat na generalnega gubernatorja — saj ste brali: njega in adjutanta je raznesla bomba, da ni ostalo več za pogreb kakor pol škornja in senčnik kape — samo zato, da so lahko še bolj v živo preganjali nihiliste. Zenjalna taktična poteza!

Bahun;

Cigan.

Hembraj, trdo spati je na travi,
vsi me udje in kosti bole.

Hembraj, mehko pa menda na perju,
kakor lepe, bele spé gospé.

Rjavi je cigan tako premišljaj,
petelinovo pero pobral,
in na hrastov hlod ga je položil,
legel nanj, da bi sladko zaspal.

Ovbe, ovbe! je cigan zakričal,
ko zastonj oči je tiščal skup.
Če trdo na enem je peresu,
Kaj pa šele, če jih je cel kup!

Priloga Kurentu.

Leto I.

V Ljubljani, dne 16. septembra 1918.

Štev. 4.

Kurentov Album.

V založbi „Kurenta“ je izšel, kot nekak predhodnik lista samega, humoristični almanah „Kurentov album“ s sledečo vsebino:

Uvodna beseda. — Fran Miličenski: Ali bi ali ne . . . ? — F. Golar: Veselje. — Ivan Cankar: Resignacija. — Rado Murnik: Vojna ljubezen. — Junij Brut: Kurja historija. — Ferdo Plemič: O Klanjacijski sreči. — -ba: Vesela elegija ali dohtar Šušteršičeve gloriole konec. — Damir Feigel: Na krivih potih.

„Kurentov album“ je bogato ilustriran ter prinaša sledeče risbe naših najboljših satiričnih in humorističnih risarjev: Maksim Gaspari: Lepšega para na svetu ni . . . — Po sklepu miru z Rusijo. — Ubogi tobakarji. — Pogled v prihodnost.

France Podrekar: Mir? — Novo božanstvo l. 1918. — V dobi pomanjkanja mesa. — Ropar. — Načrt za novo skupino na pročelju ljubljanskega gledališča.

Hinko Smrekar: Kurent. — Srečna Avstrija. — Vsenemški most do Adrije se maje. — Pametna misel. — Zgodnja dunajska birma. — Razvoj človeka ali nazaj k prirodi. — Vse zaman! — Cmok-svet in Vsenemec-aneksionist. — Vasovavci sedanjega časa.

Poleg tega ima „Kurentov album“ še celo obilico krajših humorisk in dovtipov, ki jih tu ne moremo posamezno navajati. „Kurentov album“ je prva slovenska edicija te vrste ter smelo trdimo, da še nobeno izdanje pri nas ni vzbudilo toliko zabave in smeha kot ravno ta album. Kdor hoče za nekoliko trenutkov pozabiti moreče skrbi sedanjosti, kdor rabi razvedrila ter se želi zopet enkrat od srca nasmejati, naj ga naroči. Stane 4 krone 20 vinarjev.

Naročnina se pošilja na upravništvo „Kurenta“ v Ljubljani, Stari trg št. 19. (Zvezna tiskarna.)

Tiskovine vseh vrst

kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, vsporede, tabele, račune, kuverte kakor tudi pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice,

— računske zaključke —

in vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje ukusno in ceno

Zvezna tiskarna v Ljubljani, Stari trg 19.

V zalogi ima tiskarna tudi vse po najnovejših predpisih izvršene obrazce za slav. občinske urade, aproviz. in cestne odbore, zadrage, gg. trgovce, odvetnike, notarje, gostilničarje itd.

Izjava.

V zadnjem času dobivamo od raznih strani vprašanja, če nismo morda v kakšni tajni zvezi z „Novicami“ in z „Resnico“ ali če nismo morda teh dveh lističev podkupili, ker nam vneto delata skoro v vsaki številki reklamo in so zadnjič „Novice“ objavile kar odlomek pesnikarije iz „Kurentovega albuma“: „Vesela elegija ali dohtar Šušteršičeve glorijske konca“. (Zakaj neki „Novice“ niso ponatisnile cele tiste Šušteršičeve glorijske? Opomba stavca.) Da se izognemo vsem nadaljnjim morebitnim vprašanjem v tej zadevi, izjavljamo slovesno, da nismo ne z „Novicami“, ne z „Resnico“ v prav nobeni zvezi in da jih še celo nismo podkupili. Če nam ta dva lističa delata reklamo, jo delata popolnoma prostovoljno, zakaj mi stojimo na tem stališču, da nikogar ne silimo ali ne prosimo, naj bi nas hvalil in priporočal. Če pa kdo dela to prostovoljno, kakor „Novice“ in „Resnica“, smo mu seveda prav hvaležni. Ne bomo se jima mogli drugače oddolžiti, kot na ta način, da bomo tudi mi zanje in za gospode, ki se zbirajo tam okoli, delali reklamo. V sliki in besedi — da bo več zalego.

Konsorcij in uredništvo „Kurenta“.

Res je!

„Trgovec Zlatovič je umrl v poštenju, to se o vas ne more trditi.“

„Kako morete kaj takega reči?“

„No, saj vi vendar še živite!“

Galanten odgovor.

Gospa: „Kako ste se mogli predrzniti, poljubiti mojo hčer?“

Domači učitelj: „Ko vam je pa tako podobna, milostiva!“

Zaletel se je.

Gospod: „Milostiva, vaša nova toaleta je naravnost krasna. V nji izgledate najmanj za trideset let mlajši!“

UMETNIŠKE RAZGLEDNICE

PISEMSKI PAPIR

ŠOLSKÉ POTREBŠČINE

MARIJA TIČAR, LJUBLJANA

Domača semena

suhe gobe in druge pridelke
kupi je trgovina s semeni
SEVER & KOMP., preje
Peter Lassnik, Ljubljana
Marijin trg.

Nasproti glavne
pošte

Zlatnina - ure - srebrnina
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani
Prijazna postrežba.

Jadranska banka

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavnica: K 20,000.000.—

Rezerve: okrog K 4,000.000.—

CENTRALA: Trst.

PODRUŽNICE: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković,
Opatija, Spljet, Šibenik, Zader.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po
čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnej-
šemu obrestovanju.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne
papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in
inozemstva mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borznanaročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA. Telefon štev. 257.

Listnica uredništva.

A. K. - ski. — Vi ste naša navodila, da bodi pisan rokopis le na eni strani, preozkosrčno tolmačili. Spisali ste svojo dolgo, dolgo črtico na eno stran pisemskega papirja. Prihodnjič priložite svojemu rokopisu drobnogled, ali pa vzemite vsaj tako veliko polo, kakor so časopisi. Črtico smo poslali na Hrvaško, da se malo popravi, mogoče bo potem boljša.

Begunec. — Poslali ste nam poročilo o obnovitvi Goriške. Obnova je tako resna stvar, da ne spada v „Kurenta“. Da se nič ne objavlja, to vendar ni dovtip. Isto je z naknadno podporo. Ko ustanovimo list „za jok in stok“, priobčimo Vaše poročilo na prvem mestu. Ali vam to zadostuje?

Učenca

sprejme takoj Zvezna tiskarna v Ljubljani,
Stari trg šte. 19.

BALKAN

trgovska, špedicijska in
komisijska deln. družba

Podružnica v Ljubljani. — Akcijska glavica K 1.500.000.

Špedicija vsakega blaga. — Vskladiščenje. — Zaccarinanja. — Reekspedicija. — Prevažanje pohištva.

Lastnica l. Ljubljanskega skladišča

KRISPER & TOMAŽIČ

Direktna zveza s progo južne železnice. - Tel. št. 100.

stavce
sprejme
Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

Feliks Potočnik

Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.

Modni atelje za dame in gospode.

Istotam se obračajo in modernizirajo obleke za dame in gospode
po najnovejši modi.

KINO IDEAL
se priporoča p. n. občinstvu.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo
v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Stalna zaloga poljedelskih strojev:
motorjev, mlatilnic, viteljev, slamo- in reporeznic, brzoparilnikov, plugov, bran, čistilnikov itd.

Prodaja:
umetnih gnojil, kolonijalnega in specerijskega blaga ter poljskih pridelkov.

Zaloga:
travnih in deteljnih semen, pese, korenja, repe.

Zaloga:
pristnega domačega in gorskega vina, žganja itd.

Lastna izdelovalnica in prekajevalnica klobas. — Lastna zeljarna.

Vprašanja in odgovori.

Mimica. — Vprašujete nas, če morate res vedno preminjati žlice. Zdravnik Vam je namreč predpisal zdravilo: Vsak dan tri žlice, ni pa vedel, da razpolagate samo z eno žlico. Gospodična, le brez skrbi! Vporablajte le eno žlico, a to operite dobro pred vsako porabo! Svetujemo Vam to radi žlice.

Neža. — Kaj napraviti, da Vam mleko ne prekipi? Vlijte pol litra mleka v velikanski kotel (izposodite si ga od soseda, ki kuha v njem perilo ali pa prešičem) in boste videli, da Vam mleko ne bo prekipelo.

Viktor. — Kdo je v Avstriji Ekscelenca, povprašujete. Kar je nam znano, vsak tajni svetnik. Ker se pa večkrat ne ve, kdo je tajni svetnik, je najbolje, da nagovorite vsakega neznanca z Ekscelenco.

Mladovan. — V krčmi, kamor zahajate vsak večer, dobite v četrtinki za prst premalo, t. j. pod črto vina. To je res škandal pri tej draginji! Nikar pa ne preminjajte gostilne! Obiskujte še dalje svojo krčmo, pazite pa dobro, če dela to gostilničar hotoma ali vedoma. Če Vam pa da tudi pri trinajsti četrti vina pod črto, nastopite takoj pravno pot, glejte pa, da se ne zvrnete, ali pa ne padete v kako drugo krčmo, kjer Vam dajo sicer polno mero, a nekoliko vode vmes.

Krapeš. — Vi bi radi vedeli, če rastejo rozine v naših krajih. Naše uredništvo je takoj razposlalo reporterje po deželi, ki so dognali, da rastejo tudi v naši deželi rozine. Ena je celo 1,77 m visoka. Stanuje v Šiški. Njen priimek Vam je v uredništvu na razpolago. Ni še poročena. Bajе zelo energična.

Terezija M. — Kako spraviti madež z obleke? Če je madež od zabele, namažite celo obleko z zabelo in madež izgine.

Šestošolec. — Parturiunt montes non vi sed saepe cadendo, ta stavek je izustil Horac en dan po srečno prestani maturi. Prej je bil namreč večkrat padel. Sorodni stavek: Gutta cavat lapidem sero venientibus ossa, ima pa Vergila za očeta. Sicer je pa igral Vergil pri tem stavku zelo nezakonsko vlogo. Podrobnosti Vam pove Vaš profesor.

Priporočamo edino slovensko tvrdko

Jos. Petelinc v Ljubljani
Sv. Petra nasip štev. 7.

za vodo 3. hiša levo za šivalne stroje in njih posamezne dele, olja in igel. — Potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje, kakor tudi drugega galanterijskega blaga v veliki izbiri ter po solidni ceni vedno v zalogi. — Šivalni stroji vseh sistemov in oprem za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi.

Večletno jamstvo!

Ceniki na razpolago!

MLEKARSKA ZVEZA

kupi po najvišji dovoljeni ceni vsako množino mleka pod najugodnejšimi dobavnimi pogoji. Na željo preskrbi dobaviteljem mleka različno drugo v gospodinjstvu in gospodarstvu potrebno blago in ga za mleko tudi zamenja.

Dalje ima Mlekarska Zveza v zalogi vse mlekarske potrebščine, kakor tudi različne inozemske izdelke, zlasti razne vrste sira po primerni ceni.

Kupujte domač izdelek!

Pravljice za odrasle.

O maslenih kolačih.

Živel je v deveti deželi kralj Abundij XXV., ki je bil zelo moder. Ali še bolj prebrisan je bil njegov minister Lokvacij, kar bomo še spoznali.

Nekoč je bila v deveti deželi obilna letina, tako da so kmetje takrat brez godrnjanja in brez pridržka odrahtali dolžno desetino. In tako je prišlo, da so bile kraljeve žitnice do vrha polne najlepše pšenične moke.

„Kaj bomo z vso to moko?“ reče kralj ministru, „za nas je je preveč.“

„Res je,“ odvrne zamišljeno minister Lokvacij, „in prodati je tudi ne kaže, ko moka zdaj nima cene.“

„Veste kaj, Lokvacij, ker je zadeva že taka, bi bilo najbolje, da moko porazdelimo med najbolj revne ljudi. Takih je vedno kje dobiti.“

„Bog ne daj!“ odvrne minister, „ker to bi bilo sicer dobrosrčno, ali nikakor ne politično. Mi moramo za svojo moko tudi nekaj imeti.“

„Barantat pa tudi ne pojdem z njo med branjevke!“ reče kralj nejevoljno.

„Ne, tega ne! Ali poslušajte moj načrt, velemo-gočni kralj Abundij.“

„Torej bleknite vendar že kakšno pametno!“ reče kralj.

„Iz moke spečemo v grajski pekarni lepe, velike maslene kolače. Te kolače razdelimo ob sobotah med najzaslužnejše in najudanejšje prebivalce devete dežele. Na modrem svilenem traku bo smel obdarovanec nositi na svojih prsih kraljev kolač v nedeljo ves dan kakor poseben znak kraljeve milosti. V ponedeljek sme obdarovanec s kolačem storiti, kar mu drago. Tako se odkrižamo moke, da nam ne segnijo v skladišču, obdarujemo ljudi in pokažemo javno, da se pri nas spoštuje čednost.“

„To je imenitna misel, Lokvacij, za kar vam gre kot prvemu maslen kolač. Pojdite in ukrenite tako.“

V deveti deželi je nastalo hudo gibanje, ker kaj takega še ni bilo slišati. Kraljevi kolači so bili na dnevnem redu pri vsakem pogovoru, doma in na ulici, v krčmi in v delavnici, v kavarni in v brivnici, pred

Za uk si prebrisane glave...

Risal Areh Smrekar.

Zadnji čas se celo spodnještajerski Nemci navdušujejo za lepoto slovenskega jezika. Semtertja je to združeno sicer s težavami, polagoma bo pa že šlo.

vodnjakom in v prodajalni. Celo v cerkvi so bili ti kolači predmet raznim mislim, načrtom, vzdihom in molitvicam. Večina ljudi se je sicer posmehovala, ko je bilo razglašeno, kaj in kako bo s temi kolači, vendar je bilo mnogo radovednih, kdo bo prvo nedeljo sprejel te kolače, in marsikdo si je želel, da bi bil to on sam. Za maslen kolač takim res ni bilo, boljšega in večjega bi si lahko spekli doma, ali s kraljevimi kolači je bila združena čast, in kakor je malo slavo-hlepnihi ljudi na svetu, tako jih je sila mnogo častihlepnihi, dasi to taje kakor gad noge.

Nova naredba o maslenih kolačih pa je imela velikega nasprotnika v osebi Mardoheja Bruta. Mar-

Uradni jezik na Slovenskem.

Risal Maksim Gaspari.

Konduktar: „Dejte no aufpasat, cug bo feršibou.“

dohej Brut je bil preprost delavec v pekarni za rožičev kruh, ki je narodna jed v deveti deželi. Velik nezadovoljnež in revolucionar je bil delavec Mardohej Brut, v tem pogledu pa je imel skoro prav. Delal je ves božji dan kakor črna živina, a pri tem sta bila on in njegova družina redno lačna. Mardohej Brut je imel torej povsem prav, da se je usajal in da je dan za dnem dokazoval svojim tovarišem na prstih svoje roke, da se morajo razmere v deveti deželi posebno za delavce korenito izpremeniti. Ko je Mardohej Brut torej čul o novi naredbi z maslenimi kolači, se je strupeno nasmejal in izjavil:

„To je zopet nova svinjarija v deveti deželi!

Pred prvega, ki ga srečam s kolačem na prsih, pljunem.“

In prišla je nedelja. Ljudje so zgodaj zjutraj hiteli na izprehajališče ob obrežju, da vidijo nove odlikovance.

Prvi je prišel s kolačem, krog vratu obešenim, minister Lokvacij sam. On je bil iznašel odlikovanje, zaslužil ga je prvi. To je bilo pravično, posebno ker minister ni bil skop, temveč je zvečer kolač prav bratski delil med svoje tovariše in znance v krčmi pri „zelenem gadu“. Drugi se priziblje s kolačem na prsih debeli grajski pek. On ga je zaslužil, saj je bil tega in vse druge spekel sam. Zvečer ga je daroval svojemu hišniku, ker za osebno hišno rabo si je bil spekel finejšega. Nato je prišel s kolačem na prsih tajni svetnik Mrmoncij, ki sicer nikomur ni imel ničesar svetovati, tajno pa še najmanj. Zato je zaslužil kolač. Zdaj se je pripeljal dvorni zalagatelj plem. Čebulski. Kolač je imel na prsih, stal ga je lepo vsoto denarja, zato ga je zaslužil. Zvečer ga pa ni pojedel, niti daroval, temveč skrbno zaklenil na vidno mesto v stekleni omari.

Prišlo je še mnogo odlikovancev s kolači, ki so se pomenljivo med seboj pozdravljali. Le eden ni prišel, dasi so mu kolač pravočasno poslali. Bil je to magister Lakotacij, ki je kolač zaslužil za 40letno službovanje. Ko je namreč magister Lakotacij zvedel o pravi rabi in pomenu maslenega kolača, je bilo že prepozno, ker ga je bil že na vse zgodaj pojedel. Mesto njega je pa prišel na izprehajališče gospod Kornucij, ki mu je bila prinesla masleni kolač njegova lepa žena že pozno zvečer z dvora.

Pred Kornucija in njegov kolač je pljunil Mardohej Brut. Kornucij je zagnal velikanski krik, kako je mogoče žaliti njega, za državo velezaslužnega moža na tak nespodoben način, in sicer da je v njem razžaljena vsa deveta dežela in hočeš nočeš tudi kralj v obliki maslenega kolača.

Mardoheja Bruta so enostavno spravili pod ključ in sporočili dogodek kralju Abundiju:

„Ta nemarni fabriški delavec, ta!“ se je hudoval kralj. „Vse veselje mi je pokvaril.“

„Navihana buča pa je ta pesoglav!“ dostavi minister Lokvacij, „prav izračunjeno pred Kornucija je moral pljuniti. Drug bi še potrpel, ampak tako zaslužna oseba . . .“ in pomežiknil je minister.

„Ha, ha, ha!“ se zasmije kralj. „Ali tega Mardoheja Bruta treba vzorno kaznovati. Prvič že radi Kornucijeve gospe Milene, ki prej ne bo dala miru, drugič pa smo — kakor pravijo — razžaljeni tudi mi.“

„Torej naj ga obesimo, razčetrtime ali oderejo na meh?“ vpraša mirno minister.

„Hm obesiti, to najmanj stane!“ meni kralj.

„Nič ga ne bomo obešali,“ reče mirno minister, „ker politično bi to ne bilo; mož postane mučenik

in zna nam še po smrti povzročiti ropot in nemir. Nasprotno, pridobiti ga moramo.“

„Tedaj podarimo prihodnjo nedeljo tudi njemu maslen kolač,“ reče kralj.

„Ne bi ga sprejel, odbil bi ga ponosno ter s tem samo zrasel na ugledu pri svojih tovariših,“ nadaljuje minister.

„Torej nasvetujte kaj, da se rešimo nevarnega človeka!“ reče nejevoljno kralj.

„Evo! Najprej ga enostavno izpustimo na svobodo brez vsake druge besede. S tem ga ponižamo. Potem mu preskrbimo v tovarni za izdelovanje rožičevega

kruha mesto paznika, pozneje nadpaznika. Drugo pride samo po sebi.“

In res, Maradoheja Bruta so izpustili. Teden nato je postal tovarniški paznik, a čez mesec dni nadpaznik. Postal je Mardohej Brut molčeč, godrnjal je še, ali le na delavce. Čez leto dni je že naznanil bivšega tovariša, ker mu ni dejal „gospod nadpaznik“ temveč samo „nadpaznik“. Tedaj so Mardoheja Bruta imenovali za višjega nadpaznika. In slednjič — čez pet let — je Mardohej Brut z ginjenim srcem in solznimi očmi sprejel iz rok ministra Lokvacija kraljev masleni kolač, pred katerega je bil pred petimi leti pljunil.

Dragi Kurent!

Na poti iz Trsta v Ljubljano sem v Divači našel trgovca Jesenka, zdaj nadporočnika v rezervi, in časom primerno sva takoj dogovorila večjo kupčijo. Domenila sva se, da spiševa pogodbo — ker je on moral najkasneje s prihodnjim vlakom dalje — kar na kolodvoru v Ljubljani, med tem pa ponese njegov sluga moj kovčeg v Union in mi rezervira sobo. „Samo, da je tvoj mož zanesljiv in ne preveč trapast, zakaj v kovčegu so dobrine,“ sem opozoril Jesenka. „Je s Tirolskega in prav danes praznuje štiridesetletnico rojstva,“ me je pomiril. Na ljubljanskem kolodvoru sem človeku še natanko razložil: „Zadeni, nesi v Union, vzemi sobo in mi pridi javit,“ pa se zaglobil v sestavo pogodbe. Črez dobrih dvajset minut stoji Tirolec spet pred menoj, zadovoljnega obraza, a kar šibeč se pod težo mojega kovčega. „Torej nobene sobe?“ se začudim in razjezim. „Pa bi bil šel vendar še kam drugam pogledat!“

„Ni bilo treba,“ se zareži možak. „Imate prelepo sobo v drugem nadstropju, številka deset.“ „A čemu si potem kovčeg nazaj privlekel?“ „A? Da naj bi ga bil pustil tam? Ko pa mi tega niste naročili!“

Driš.

Ljubi Kurent!

Skrbni župnik je opazil, da so njegove ovčice preveč nagnjene k posvetnosti. Zato jim je v pridigi priporočal evangelijski nauk: „Glejte ptice pod nebom, ne sejejo in ne žanjejo, pa vendar jih oče nebeški živi!“

Tedaj se je oglasil bajtar izpod kora: „Lehko, ko moram jaz plačevati najemnino od njive!“

Odlomek iz vojnopoštne dopisnice.

Preden ti nadalje pišem, Te z žalostjo pozdravim in ti dam na znanje, da je najina mala Micika umrla. Pa tudi tiste lepe cikaste teličke ne boš videl več, ker je poginila. Ljubi mož! Nikar si ne ženi tega preveč k srcu! Bo pa za naju molila v nebesih.

Iz šole.

Profesor Repnik: „Kotar, kje je umrl Primož Trubar?“

Kotar premišljuje, Gornik pa se nagne k njemu in mu šepetaje z nasmehom: „Repnik je osel, ko tega ne ve!“

Profesor, ki ni razumel šepetanja: „Pustite ga, Gornik, pustite! Saj bo itak polagoma sam prišel na to!“

Samogovor pred vodnjakom.

„Ni čudno, prijatelj kameniti, da se tako grdo držiš, ko imaš samo vodo v želodcu. Mene poglej!“

K. t. g.!

Na vrtu velike gostilnice konec štajerskega nemškutarskega gnezda Kvakarskega je sedel pozno popoldne okrajni glavar Sehrschön pod košatim kostanjem in se dolgočasil z nemškimi novinami.

Mož je bil precej rejen. Obriti obraz mu je bil širok, n-peta lica rdeča, nekoliko zabuhla. Na debelem, kratkem nosu so mu jahali zlato okvirjeni naočniki.

Oblastno je sedel za mizo, v svesti si svoje mo- gočnosti in veljave. Pristna birokratska puščoba in suhoparnost sta puhteli iz ošabnega dedca tudi zunaj njegovega urada. Domišljal si je, da je izboren uradnik, v resnici pa je slovel kot puhla glava in slab jurist, kot neroden, počasen delavec in siten dlakocepec. Slovencev gospod Sehrschön ni mogel trpeti; vse je smatral za veleizdajalce, ki naj bi že davnej viseli na vešalih, in ako je slišal kaj o jugoslovanski deklaraciji ali kaj podobnega, se je razburil kakor bik, če vidi kaj rdečega. Njegov oče se je pisal Sršen in ni znal nobenega stavka nemški.

Ni sedel dolgo pri svojem vinu, ko so prišli trije veseli, mladi gospodje. Bili so tujci, on ni poznal nobenega. Govorili so slovenski in naročili liter vina. Sehrschön je nervozno listal po časniku. Brati ni mogel več; razburjala ga je slovenska govorica.

„Kako ostentativno kriče slovenski!“ se je gnjeval in pisano pogledal skozi naočnike proti njihovi mizi, potem pa zamrmral nekaj nerazločnega, kar gotovo ni bilo na čast mladim gostom. Pokašljeval je ironično in jim obrnil hrbet.

Oni trije pa se niso prav nič menili zanj in so se živahno zabavali. Natakario so vprašali, kdaj se odpelje prihodnji osebni vlak proti Ljubljani.

Nenadoma se je Sehrschön zgenil. „Slovenski hujškači“ so trkali in vzklikali: „Živela naša jugoslovanska deklaracija!“

Sehrschön toliko da se ni prekucnil s stola. Pihal je kakor gad. Že je hotel iti, tedaj pa se je prikazal njegov sotrudnik, vladni komisar von Kracherl. Tudi von Kracherl je bil dokaj smešen, vendar na druge načine kakor Sehrschön. Slabotna suha oseba se je guncala na dolgih, šibkih nožicah in poredne kvakarske gospodične so ga imenovale „brezmesni dan“. Na svoj „von“ je bil zlahtni gospodič ponosnejši nego pravi knez na svojo kneževino. Trudil se je, da bi se vedel čim najbolj aristokratično. Govoril je kajpada skozi nos. Gospod von Kracherl je srečno absolvirал takoimenovani Schnellzugskurs za slovenski jezik in je lomil tako božjastno slovenščino, da ga je razumel komaj vsak deseti človek.

„Heil!“ je pozdravil glavarja.

„Heil und Sieg!“ je odvrnil Sehrschön glasneje nego sicer.

Nežni von Kracherl je previdno osnažil sedež z robcem in pustil svoj brezmesni životek na stol nasproti glavarju. Natakario mu je prinesla piva.

Ko sta bila zopet sama, se je glavar pomeknil bliže in dejal komisarju: „Ali jih slišiš? Tamle pijo trije jugoslovanski petelini, ki se mi zde jako pe fau!“

Von Kracherl je nekam plašno pomotril one tri. „Venomer fantazirajo o jugoslovanski deklaraciji,“ je šepetal Sehrschön.

Von Kracherl je zazijal in njegov dolgi obraz je bil še manj duhovit kakor drugače.

„Nič me ne bi veselilo bolj, kakor če bi jih mogel zapreti vse tri!“

Von Kracherl je občudoval svoje dolge nohtove in ni vedel, kaj bi zinil. Tedaj je eden izmed treh veseljakov zaklical: „K — t — g!“ in vsi trije so se na glas zasmeli in naročili drugi liter.

Glavar Sehrschön in komisar von Kracherl sta se debelo spogledala.

„Kaj je to?“ je zašepetal glavar. „Kaj naj pomeni: K — t — g?“

„To so prejkone začetne črke tajnega stavka,“ se je odrezal bistroumni von Kracherl in si prižgal cigareto.

„Nemara geslo jugoslovanskih zarotnikov?“ je ugibal glavar. „Poglej, dragi prijatelj, tamle gre pa naš pisar Schuhwichts, ki je namazan z vsemi mazili. Pokličeva ga sem. Schuhwichts ima tanka ušesa.“

„Kospot Schuhwichts!“ ga je poklical komisar. „Vzemite dukaj bri nas trg!“

Z velikim veseljem je prisedel pisar Schuhwichts, kosmat in vedno žejen močic v ogoljeni in pomečkani obleki. Njegov oče se je pisal Šubic in je znal toliko nemški kakor von Kracherl kitajski.

Komisar mu je ponudil cigareto in velel: „Tragi kospot, odprite faše plakorodne uši gori, da ot dista miza najmanj nekaj slišali boste! E —?“

Schuhwichts je torej nastavljal svoja blagorodna ušesa, von Kracherl pa se je obrnil k zali natakario in zapel skozi nos: „Ena piška briledela...“

„Ena ptička priletela, gospod komisar!“ mu je popravilo dekle in se mu smejala.

„Kospotična, brosim še en firtil za kospot pisar! Sakaj smejate? Das schickt sich nicht — to se ne pošlje!“ Ko je odšla, je dejal pisarju: „Boslušajte, diste tri imajo politično spodaj-držanje! E?“

„Meiner Seel, die Kerle sprechen schon ganz offen von einer Revolution!“ se je jezil Sehrschön. „Da hört sich alles auf!“

„Moji tuši,“ je poslovenil von Kracherl, „kerlci govorijo celo odprto ot ena refolucjon! Dukaj sliši sebi vse gori! E, e!“

„Die Geschichte wird immer dummer.“

„Zgodofina bo smeraj bolj neumna.“

„O ruski revoluciji govore“, se je ponižno vmes vteknil pisarček.

„K — t — g!“ se je glasilo zopet pri oni mizi in natakara je prinesla tretji liter vina.

„Gospod Schuhwichts, kaj mislite, kaj pomeni ta K — t — g?“ je vprašal glavar.

Pisar je napel svoje možgane in bleknil: „Konferenca tajne garde!“ Ali slabo je ugajal njegov odgovor.

„So a Blödsinn!“ je godrnjal glavar, von Kracherl pa je naglo poslovenil: „Tako ena neumnost!“

„Herr Schuhwichts, Sie sind a Hanswurst!“

„Kospot, fi ste ena Janez Klobasa!“

Ubogi pisar bi se bil najrajši skril pod mizo. Oni trije so medtem plačali in odšli proti bližnjemu kolodvoru.

„Veste kaj?“ je dejal glavar. „Gospod Schuhwichts, stopite za njimi! Morda slišite kaj takega... saj me razumete. In glejte, da zveste, kaj pomeni „K — t — g!“ Midva vas počakava tukaj.“

Pisar je šel počasi za nevarnimi tujci, slišal pa ni nič posebnega. Pred kolodvorom je stopil k najmlajšemu in ga slovenski prosil za vžgalico. Potlej pa je prav prijazno vprašal, kaj znači oni zagonetni „K — t — g!“

Mladenič se je nasmehnil in odgovoril: „Krokar ti grdi! — Pa ne smete nikomur povedati!“

Schuhwichts je hitel k svojima gospodoma in povedal, kaj je zvedel.

„Mir scheint's, wir hätten uns bald geschnitten,“ je rekel glavar s kislim obrazom, von Kracherl pa je zapel skozi svoj velearistokratični nos: „Meni tudi zdi, mi bi bili kmalu obrezani, e? — E!“

Dragi Kurent!

Zadnjič se izprehajam po našem obrežju, ko opazim še dosti čedno oblečenega moža, kako si polni zelenko z morsko vodo. Ker nisem finančni stražnik, hočem mimo. No, bogve zakaj mi mož sam pojasni: „Družina bi mi rada videla in okusila, kako je morje, pa ponesem to v Linc na dopust s seboj.“ „Potem bi bilo boljše, da počakate še teh šest ur do plime ali pa odlijete vsaj četrtino vode, če vam je na tem, da pri-

nesete steklenico polno in celo domov,“ ga poučim. „Voda natočena ob oseki se po naravnih zakonih namreč raztegne in vam raznese posodo.“ „Na to pa res nisem mislil!“ se zahvali mož in iz previdnosti odlije kar polovico.

Driš.

Kaj bo postal?

Oče: „Kaj boš postal, če boš velik?“

Sinček: „Pek.“ — Oče: „Zakaj!“

Sinček: „Da se bom enkrat kruha najedel!“

Manica:

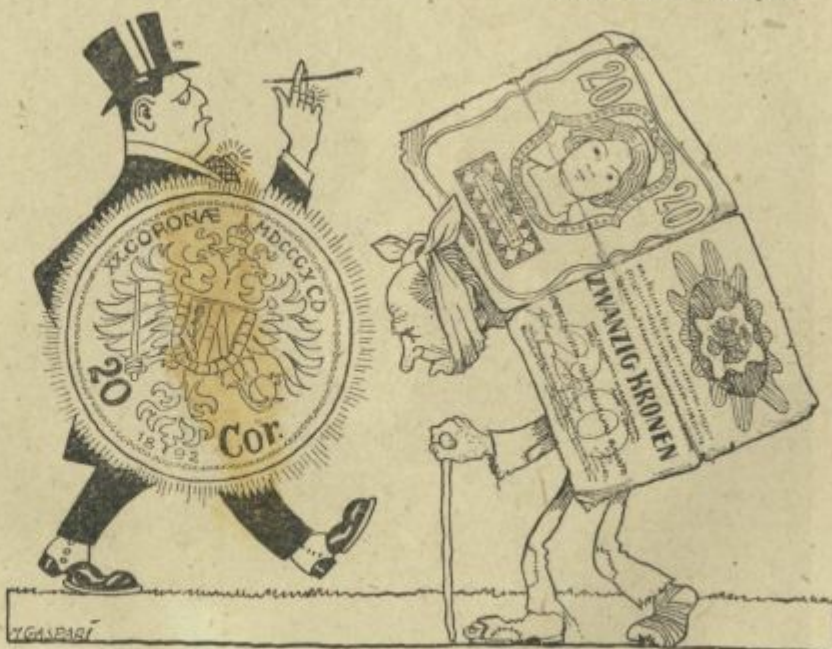
Strelice.

Vrabci po vejah,
murni ob mejah,
gostolijo
in cvrčijo,
da velika
je razlika
med resnico
in »Resnico«.

Kaj morali smo doživeti
v teh časih velikih,
da smo prisiljeni sedeti
na lastnih — jezikih.

Cekin in bankovec.

Risal Maksim Gaspari/

Na fronto se „Kurent“ sme pošiljati! Naročite ga vojakom, to jim bo najlepše razvedrilo!

Bankovec: „Nekoč moj najboljši prijatelj — me danes niti poznati več neče!“

Naši Nemci in Jugoslavija.

Risal France Podrekar.

„Ti, Tone, kaj misliš, zakaj Nemci tako hiše prodajajo in se selijo iz Ljubljane?“
„Meni se zdi, Miha, da bolj verujejo v Jugoslavijo kot pa mi.“